

Eltra og Elkraft System - klage fra DV-Energi over administrationsomkostninger ved salg af el fra vindmøller på markedsvilkår

Dato: 28.06.2004 • Journalnr.: 3/1322-8901-0352

Resume Energitilsynet har truffet afgørelse om, at meddele Vindenergi Danmark (tidligere DV-Energi), at Energitilsynet ikke finder, at de systemansvarlige virksomheders (Eltra og Elkraft Systems) administrationsomkostninger ved salg af el fra vindmøller på markedsvilkår urimelige. Videre at det falder uden for Energitilsynets kompetencer, at vurdere om visse aktiviteter er i strid med konkurrenceloven.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

RESUMÉ

1. De systemansvarlige virksomheder - Eltra og Elkraft System varetager administrationsopgaver i forbindelse med udbetaling af pristillæg til el leveret fra vindmøller. Til brug herfor har de systemansvarlige virksomheder bl.a. udarbejdet en opgørelse over vindmøllerne i deres område.
2. Ud over administrationen af støtten til vindmøller er de systemansvarlige virksomheder forpligtet til at sælge balanceringsydelser for den del vindmøllernes produktion af elektricitet, der sælges på markedsvilkår. Eltra og Elkraft System har i forbindelse med salget af disse konkurrenceudsatte ydelser fordel af den viden, der er opbygget i forbindelse med administrationen af støtten til vindmøller.
3. Balanceringsydelser i forbindelse med salg af el fra vindmøller udbydes i konkurrence med andre operatører bl.a. DV-Energi (Danske Vindmøllejeres Energiselskab Amba - nu Vindenergi Danmark). DV-Energi mener, at de systemansvarlige virksomheder krydssubsidierer mellem virksomhedernes monopolopgaver, og de konkurrenceudsatte opgaver til fordel for de sidste.
4. DV-Energi anmoder om, at ET vurderer om de systemansvarlige virksomheder har handlet i strid med elforsyningsloven ved at fastsætte for lave tariffer for de konkurrenceudsatte aktiviteter.
5. En eventuel vurdering af om tarifferne er i strid med konkurrencelovens bestemmelser kan ikke foretages af Energitilsynet, men skal i givet fald foretages af Konkurrencestyrelsen.

AFGØRELSE

6. Energitilsynet besluttede, at meddele Vindenergi Danmark (tidligere DV-Energi), at Energitilsynet finder, at de systemansvarlige virksomheder (Eltra og Elkraft Systems) administrationsomkostninger ved salg af el fra vindmøller på markedsvilkår ikke er urimelige, jf. elforsyningslovens §77, stk. 1.

7. Energitilsynet besluttede endvidere, at meddele Vindenergi Danmark, at en eventuel vurdering af om tarifferne for Eltra og Elkraft Systems konkurrenceudsatte aktiviteter er i strid med konkurrencelovens bestemmelser ikke kan foretages af Energitilsynet, men vurderingen skal i givet fald foretages af Konkurrencestyrelsen.

SAGSFREMSTILLING

8. I henhold til elforsyningslovens § 59c, stk. 3 skal de systemansvarlige virksomheder tilbyde vindmøllejerne at varetage balancering af el fra vindmøller på markedsvilkår. Elektriciteten sælges på den nordiske elbørs Nordpool, såfremt elproducenten anmoder de systemansvarlige virksomheder herom (ellers løses balanceringsopgaven af en anden virksomhed f.eks. DV Energi). Balanceringsopgaven består i en fysisk balancering i forhold til indmeldte produktionsværdier forud for driftsdøgnet og de faktiske produktionsværdier i driftsdøgnet. Dette indebærer nogle administrationsomkostninger, der opkræves som et særskilt administrationsgebyr.

9. I Fjernvarmeforeningens blad "fjernvarmen" nr. 6/7 af juni/juli 2004 er på baggrund af et foredrag af Markedschef for Nord Pool Anders Plejdrup Houmøller, generelt beskrevet baggrunden for de systemansvarlige virksomheders balanceringsopgaver:

" Hos Nord Pool bliver købs- og salgsbuddene for hver time sammensat til en samlet kurve for efterspørgslen og en samlet kurve for udbuddet.

Den såkaldte systempris aflæses der, hvor kurverne krydser hinanden. Når Nord pool har beregnet prisen time for time det følgende døgn offentliggøres priserne på Nord Pools hjemmeside. Samtidig giver Nord Pool besked til markedsaktørerne om, hvor meget de har købt og solgt. Disse meldinger om køb og salg går også videre til den systemansvarlige, som skal sørge for, at der er balance mellem udbud og efterspørgsel. Det ville være en nem opgave, hvis der blev brugt og produceret den mængde strøm, markedsaktørerne havde lovet. Men ifølge Anders Houmøller er det sjældent tilfældet, og den systemansvarlige må agere for at forhindre nettet i at bryde sammen:

Hvis forbruget overstiger produktionen, må den systemansvarlige straks kontakte en producent og bede ham om at hælde mere el i nettet. Tilsvarende må den systemansvarlige sørge for, at der hældes mindre el ind i nettet, hvis produktionen er for høj. Den strøm, som den systemansvarlige handler på denne måde med udvalgte producenter kaldes regulerkraft, sagde Anders Plejdrup Houmøller"

10. I henhold til elforsyningslovens § 59c, stk. 4 skal de systemansvarlige virksomheder holde de konkurrenceudsatte aktiviteter adskilt fra monopol- aktiviteterne i forbindelse med administrationen af udbetaling af pristillæg til el leveret fra vindmøller, jf. elforsyningslovens § 59.

11. DV-Energi (Danske Vindmøllejeeres Energiselskab a.m.b.a.) har klaget over de systemansvarlige virksomheders administrationsgebyr. DV-Energi mener ikke, at de på det grundlag har en mulighed for at konkurrere med de systemansvarlige virksomheder.

12. Elkraft system og Eltra har begge oplyst, at de har udskilt de konkurrenceudsatte aktiviteter i et særskilt regnskab. Elkraft system har oplyst, at aktiviteterne varetages af den regnskabsmæssige enhed EK Vind, og Eltra har oplyst, at aktiviteterne er organiseret i Eltra WP. De systemansvarlige virksomheder har oplyst, at de marginale omkostninger ved at varetage administrationen af el fra vindmøller på markedsvilkår er beskedne.

13. Elkraft systems administrationsgebyr for vindmøller på markedsvilkår er aktuelt 0,7 øre/kWh. Eltra's administrationsgebyr for vindmøller på markedsvilkår var i første kvartal 2004 også 0,5 øre/kWh. Eltra har imidlertid pga. af mindre produktion af vindmøllestrøm i første kvartal 2004 forhøjet gebyret til 0,7 øre/kWh pr. 1. april 2004. Udover administrationsgebyrer opkræver de systemansvarlige virksomheder et beløb for selve ubalancerne, der beregnes måned for måned på basis af de faktiske ubalancer på de pågældende møller, samt indfødningsstarif.

14. Elkraft System har i brev af 19. marts 2004 oplyst, hvorledes virksomheden har opgjort omkostningerne ved administration af el fra vindmøller på markedsvilkår, herunder fordelingen af fællesomkostninger mellem monopolområdet (administration af udbetaling af pristillæg til el leveret fra vindmøller) og konkurrenceområdet (EK Vind).

15. EK Vinds betaler følgende del af Elkraft Systems samlede omkostninger til administration af vindmøller:

1. Daglig administration: EK Vind betaler efter timeseddel
2. Vindprognosemodel: EK Vind betaler efter andel af produktion
3. Nord Pool gebyr: 0 kr. til EK Vind, idet markeds el reducerer Elkrafts betaling til Nord Pool. (Elkraft har oplyst, at salg fra EK Vind reducerer Elkraft systems samlede handelsvolumen på Nord pool og dermed volumen-gebyret til Nord Pool)
4. Balanceansvarsgebyr: 1/3 til EK Vind, idet der foretages balancering for 3 virksomheder (Elkraft Systems net/og systempulje, puljen for prioriteret produktion og EK Vind)

16. Eltra har i brev af 10 marts 2004 oplyst, hvorledes virksomheden har opgjort omkostningerne ved administrationen af balancering af el fra vindmøller på markedsvilkår, herunder fordelingen af fællesomkostninger mellem monopolområdet (administration af udbetaling af pristillæg til el leveret fra vindmøller) og konkurrenceområdet (Eltra WP). Elforsyningsloven påbyder de systemansvarlige virksomheder, at varetage administrationen af balanceringen af både støtteberettiget elektricitet fra vindmøller og elektricitet fra vindmøller på markedsvilkår. Eltra WP's omkostninger:

17. Eltra WP's betaler følgende del af Eltras samlede omkostninger til administration af vindmøller:

1. Gebyr til balancemarked: Eltra WP betaler 1/3 af eltras omkostninger
2. Clearingskundegebyr (til Nord Pool): Eltra WP betaler 1/12. For denne post er det alene de marginale omkostninger, idet et andet forrentningsområde - nemlig Eltra Nettab - historisk er hovedkunde på Nord Pool, og dermed betaler hovedparten af gebyret.
3. Handelsgebyr på Nord Pool: Eltra WP vil fremover betale 0,2 øre/MWh.
4. Daglig administration: Eltra WP betaler efter timeseddel.
5. Indmelding på Nord Pool: Administrationsomkostninger.: Eltra WP betaler efter timeseddel.
6. Udvikling og vedligeholdelse af prognoseværktøjer: Eltra WP betaler efter timeseddel.
7. Udarbejdelse af månedsregnskab: Eltra WP betaler efter timeseddel
8. Budget og regnskab: Eltra WP betaler efter timeseddel
9. Abonnement hos DMI vedr. prognosedata: 1/3 til Eltra WP
10. Afskrivning på prognoseværktøjer: 1/3 til Eltra WP
11. Underdækning fra tidligere år: Der kan opstå underdækning som følge af variation i vejrforholdene.

BEGRUNDELSE

18. De systemansvarlige virksomheder nævner, at denne konstruktion giver de systemansvarlige virksomheder en stordrifts fordel på konkurrencemarkedet. De systemansvarlige virksomheder så sig i øvrigt gerne fri for denne opgave.

19. Begge de systemansvarlige virksomheder har opstillet særskilt regnskab for de konkurrenceudsatte aktiviteter i henholdsvis EK Vind og Eltra WP.

20. Det fremgår af de systemansvarlige virksomheders breve, at virksomhederne ved fastsættelsen af administrationsgebyret henregner direkte omkostninger ved balanceringen af elektricitet fra vindmøller på markedsvilkår og en andel af de omkostninger der er fælles for alt administration af balanceringen af elektricitet fra vindmøller. Begge systemansvarlige virksomheder har tilsyneladende nøje overvejet, hvilken andel af fællesomkostningerne, der kan henføres til de konkurrenceudsatte aktiviteter.

21. Der er forskel på den måde de 2 systemansvarlige virksomheder har præsenteret fordelingen af omkostningerne for Tilsynet, men virksomhederne når begge frem til et administrationsgebyr, der aktuelt er 0,7 øre/kWh.

22. Virksomhedernes beregninger, der fører frem til administrationsgebyret er forskellige. ETS kan ikke på det foreliggende grundlag entydigt afgøre om fordelingen af fællesomkostninger i detaljerne burde have været foretaget anderledes. Virksomhedernes samlede administrationsgebyrer er så begrænsede, at ETS koncentrerer sig om vurderingen af hoved*principperne* for fordelingen af fællesomkostningerne. ETS finder, at begge virksomheder desuden har argumenteret tilfredsstillende for, hvorledes virksomhederne konkret fordeler fællesomkostninger mellem monopolaktiviteter og konkurrenceaktiviteter.

23. Såfremt der dannes et EnergiNet Danmark må det forventes, at tariferingsprincipperne af det påklagede administrationsgebyr herefter bliver ens i begge lande.

24. Tilsynet finder ikke på det foreliggende grundlag anledning til at kritisere de opstillede budgetter. Virksomhederne har på en rimelig og acceptabel måde argumenteret for fordelingen af de samlede omkostninger mellem administrationen af balanceringen af både støtteberettiget elektricitet fra vindmøller og elektricitet fra vindmøller på markedsvilkår.